

izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek
in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti
prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . 15 K
3/4 . . . . . 10 „
1/2 . . . . . 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob no-
vemu letu „Kazipot po Goriskem in Gradiščanskem“ in
„Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva
krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne
streljane“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici
št. 7 I. nadst. v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček
in naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo
na oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah: če
je 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka
večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. —
Rokljane in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za
vse in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nad t.
Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12.
popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in
praznikih od 9. do 12. popoldne. Upravništvo se na-
haja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne
spadajo v dolokrog uredništva, naj se pošiljajo le
upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« vsak
petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v
naših knjigarnah in tabakarnah: Schwarz v Šolski
ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekališču Jos-
Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v po-
kopališni ulici, I. Matussi v ulici Formica, I. Hovašnik
v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tabakarni Lavrenčič
na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Vseslovenski trgovski shod.

Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v
Ljubljani prireja in sklicuje shod vseh slo-
venskih trgovcev, ki se bo vršil v nedeljo,
1. t. m. dopoldne in popoldne v »Mestnem
domu« ljubljanskem. Biti će to prvi shod, na
katerem se zbere slovensko naše trgovstvo,
se spoznava v svojih vrstah, da pregleda
svoje stanje po slovenski domovini, da se po-
stavlja o svojih potrebah in navduša za bo-
lejše stanovsko delo v smislu vednega na-
predka, gospodarskega in kulturnega.

Potreben je tak velik sestanek. Vsi sta-
novski se dandanes združujejo, ker so v orga-
nizaciji močnejši za varstvo ali obrambo svojih
interesov, ker tako povzdignejo svojo socijalno
politično veljavo in tudi ustvarijo podlago
za bodočnost svojo. Tudi trgovski stan v Av-
striji se organizuje ne le v posameznih de-
javah, temveč za več pokrajin skupaj in tudi
v narodnostih. Nemcem in Čehom n. pr. ne
manjkajo trgovske zbornice, tudi ne dež. dru-
štva, ampak imajo svojo velike trgovske shode,
ki razpravljajo trgovske stvari z višjega in
nižjega stališča.

Slovenski trgovci so si zadnja leta po
vseh krajih osnovali že svoja strokovna dru-
štva, tako na Goriskem in Štajerskem, tako
v Trstu in v Ljubljani. Vsa ta društva delu-
jejo dobro, vsako v svojem okviru in seveda
posebejno ozirom na svoje člane ter na lo-
kalni svoj delokrog. Slovenska trgovska stvar
potrebuje še drugačnih rešitev in širših te-
majev, če se hoče povzpeti do višjih oblik.
Slovenski trgovci imajo interese, ki niso ome-
jeni na torišče posameznika, niti na to ali
to pokrajino, — imajo skupne splošne inte-
rese, ki so za trgovce isti po vsej domovini
in ki torej tudi spadajo na razgovor na obč-
nem shodu slovenskih trgovcev. Naši trgovci
seveda tudi njih sodelavniki se zavedajo,
da so slovenski stan in da kot tak imajo
posebne naloge glede gnotnega na-
predka vsega naroda, naloge, ki se dajo naj-
bolje poudarjati in pospeševati zopet le na
velikih trgovskih shodih. Stanovska
solidarnost, slovenska vzajemnost zahtevati

odločno, da se začne prirejati vseslovenski
trgovski shod.

Vse to je upoštevalo društvo »Merkur«,
ki ima žive stike tudi z izvenkranjskimi slo-
venskimi trgovci, in prireja zategadelj vseslo-
venski trgovski shod. Program shodu se je
dogovoril s poznavalci slovenskega trgovstva
po raznih delih naše domovine in izhaja ta-
korekoč sam od sebe iz sedanjih razmer.
Treba je javno izpregovoriti o velikem po-
menu trgovine za slovensko narodno gospo-
darstvo in za ojačitev slovenskega življa, kajti
ta pomen se v obče podcenjuje in tuptam
žalilob celo zanikuje. Slovenska trgovina dan-
es ni niti tako intenzivna, kakor bi naj bila
glede na preugodno geografično lego našega
naroda. Treba je torej pregledati sedanje sta-
nje slovenske trgovine, konstatirati, kje so
njeni nedostatki, kje ovire potrebnega napre-
dovanja, kje pa so tudi sredstva, da se naš
trgovski stan izpopolni, okrepi in pripravi za
višje naloge. Tu ne bo lahko dvomiti, da je
pri nas treba sistematične stanovske izobrazbe,
posebno pa treba cele vrste nižjih in višjih
šol. Ta mora biti naravno ena poglobitnih
točk vseslovenskega trgovskega shoda, kate-
remu bo osobito zastopati zahtevo po višji
trgovski šoli v Ljubljani. Nadaljuje sredstvo
za povzdigo domačega trgovstva je stanovska
organizacija, ki se je že pričela, a se mora
še na vse strani razviti in poglobiti. Treba je
delati na ustanovitve osrednjega organa tr-
govske organizacije, kateremu ne bo le za-
stopati splošne stanovske koristi na Sloven-
skem, nego skrbeti tudi, da trgovstvo sloven-
sko izvršuje svoje poslanstvo glede na ob-
meje Slovence. Tudi s tem važnim in pere-
čim vprašanjem se bode torej baviti prvemu
velikemu shodu slovenskih trgovcev. Pokaže
naj se nadalje zdravo razmerje med samo-
stojnimi slovenskimi trgovci in njih nastav-
ljenci, razmerje, ki se lepo goji že po dese-
dANJI organizaciji, posebno v društvu »Mer-
kurju«. Skrbeti za trgovski naraščaj, kateremu
se odpira še toliko lepega gospodarskega polja
med nami, naj bo še nadalje resna naloga
stanovske organizacije. Na stanovski shod pa
sodijo končno instruktivna predavanja in pre-
skrbjeno je za predavanje o pravni podlagi

trgovskega shodu, kakršna je ustvarjena po
novem obrazem redu.

Program, ki se ozira na vse gorenje
točke, je torej jako primeren in ne le zani-
mitiv za trgovce same, temveč tudi za širšo
javnost, ki ima zmisel za narodno-gospodar-
ska vprašanja. Vseslovenski trgovski shod
hoče biti tudi pojav, ki naj ne vpliva le na
stan in naj ne oživlja samo trgovske zavesti,
ampak hoče imeti tudi zdravih praktičnih po-
sledic za naš gospodarski položaj. Če se tudi
ne izpolnijo vse nadeje, začetek bo storjen,
temelj položen. Vsak, kdor želi za naš na-
rodno-gospodarski napredek dobro, bo torej
I. vseslovenski trgovski shod prijazno po-
zdravil in mu želel najboljših uspehov.

Dnevni red trgovskega shoda je ta-le:

Ob 10. uri popoldne.

1. Pozdrav. Govori društveni I. pod-
predsednik Alojzij Lilleg, trgovec v
Ljubljani.

2. O vlogi trgovine v narodnem go-
spodarstvu, izlasti slovenskem. Poroča dr.
Danilo Majaron, odvetnik in deželni poslanec
v Ljubljani.

3. O pomenu Trsta za naše narodno-
gospodarsko življenje. Poroča dr. Henrik
Tuma, odvetnik in deželni poslanec v Gorici.

4. O slovenskem trgovstvu na Štajer-
skem in Koroškem: Poroča Josip Smrtnik, po-
sojilnični knjigovodja v Celju.

Ob 3. uri popoldne.

5. O slovenski trgovski izobrazbi in o
višji trgovski šoli v Ljubljani. Poroča Josip
Ulčakar, hranilnični ravnatelj in trgovec v
Trstu.

6. O koristi trgovske organizacije, naša
organizacija in nje smotri. Poročata Leopold
Fürsager, trgovec v Radovljici, in Karol Meglič,
trgovec v Ljubljani.

7. Stališče slovenskih trgovskih sotrud-
nikov. Poroča Ivan Volk, trgovski sotrudnik
v Ljubljani.

8. O novem obrtnem redu in njega
vplivu na našo trgovino. Poroča dr. Fran
Windischer, koncipist trg. in obrt. zbornice v
Ljubljani.

Slovensko trgovstvo in druge interesente
vabimo k obili udeležbi ter pripominjamo, da
se posebna vabila ne bodo razpo-
šiljala.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz rihemberške občine. — Zadnja »Gorica«
že zopet jemlje v zehno tukajšnje učiteljstvo.
To dela pa neki uradnik, osikani in brez cep-
cev. Nekateri uradniki zasledajo dobra mesta
in imajo lepe plače, četudi so se povzpeli s
pridnostjo le iz ljudskih šol do svoje stopnje.
Ta »uradnik« pa ni tak revež: on je posre-
bal vso omiko in oliko, kar je v današnjem
veku eksistira. Pohrustal je tudi vso pedago-
giko in zato so mu ta preklemani Rihemberg,
tuk. liberalci in šol. otroci tako na želodcu.
On radi tega hudo trpi v svojem »uradu« in
iz pijetete do pesnika Gregorčiča (prav kakor
blaženi Mahnič) bi rad llnčal večino tuk. ljud-
stva in seveda najprej učiteljstvo, ki je v dolgih
letih (čujte, g. Poniž!) vzgajalo in vzgojilo
demonstracije željno ljudstvo in mladino. Ta
»uradnik« sicer velikodušno dovoli učitelju
polit. prepričanje, prepovedal pa bo odslej
agitacijsko rogoviljenje in milostno dovolil to
le učiteljema Rustji in Likarju, ki sta »fajn«
fanta in ki drugače ne moreta živeti! Lju-
beznivi »Goričin« dopisnik je res vzorit in
previsoko izobražen »uradnik«, katerega ne-
politično srce, uneto za pesnike in visoke
ideje, sega celo v toliko kilometrov od-
daljeni Rihemberg, kjer se pase tolika
čreda kozlov in ovac, ki neče lečiti ran
»mirnega« Štrancarja in »Goričinega« brum-
nega in visokoomikanega »uradnika«. Res,
žalostno; Kako naj Bog da dobro? Veleomi-
kani »uradnik«, ki je poln vseh čednosti, bo
gotovo tudi korajžen fant in se prihodnjč ne
pozabi podpisati pod svoje imenitne članke v
svetovni »Gorici«, da bomo imeli čast poznati
tako častito osebo, ki se »ponižno« skriva za
Kremžarjev hrbet. To je v interesu njegovem;
kajti lahko bi se zgodilo, da bi v nasprotnem
slučaju pripisovali to nezasluzeno čast vele-

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Toda, ko se je zavedel, je bil zopet med štirimi
betonskimi stenami, videl je deset korakov pred seboj La
Ramée-ja, ki se je igral s svojima palcema ter ju
prožil drugega krog drugega, v predsobi so bili straž-
niki, ki so se smejali ali pa pili.

Jedino, kar ga je pomirilo pri tem neljubem pri-
padu — tako velika je nestanovitost človeškega duha
— je obraz Grimandov, tisti obraz, katerega je izprva
ovražil in kateri je postal pozneje vsa njegova nada.
Grimand se je zdel vojvodi kakor nekak Antinous.

Nepotrebno bi bilo naglašati, da se je godilo vse
tako samo v razburjeni domišljiji jetnikov. Grimand je
bil vedno isti. Zato si je tudi ohranil polno zaupanje
v svojega predstojnika La Ramée-ja, ki je sedaj zaupal
v njemu skoro bolj nego samemu sebi: povedali smo že,
da je čutil La Ramée v dnu svojega srca neko slabost
za Beauforta.

Dobri La Ramée si je obetal praznik od to ve-
čerje, ki jo je imel uživati v družbi svojega jetnika.
La Ramée je imel samo jedno napako: bil je sladko-
medež; pastete so se mu zdele dobre, vino izvrstno.
Naslednik očeta Marteau-a pa mu je obljubil fazanovo
pasteto namesto piščančeve v vino iz Chambertina

namesto iz Mâcon. Vse to, poveličano še z navzo-
čnostjo tega krasnega princa, ki je znal tako dobro
nagajati Chavigny-ju ter vedel toliko izvrstnih šal o
Mazarinu, vse to je obetalo La Ramée-ju, da bodo
prihodnji Binkošti zanj jeden izmed štirih velikih praz-
nikov v letu.

La Ramée je torej čakal šeste večerne ure z isto
nestrpnostjo kakor vojvoda.

Že od zgodnjega jutra je pripravljaj razne po-
drobnosti, in ker je samemu sebi najbolj zaupal, je
še osebo obiskal naslednika očeta Marteau-a: ta je
bil samega sebe prekosil: pokazal mu je ogromno pa-
steto, pravi nestvor, okrašeno na vrhu z orožjem voj-
vode Beauforta. Pasteta je bila še prazna, toda poleg
nje je ležal fazan in dve jerebici, vse tako gosto na-
pikano, da je bilo videti vsako zase kot kepa igel. La
Ramée-ju so se kar sline pocedile in zadovoljno si je
mel roke, ko se je vrnil v vojvodovo sobo.

Vrhu vse sreče je bil še Chavigny, kakor smo že
povedali, na kratko potovanje, ker se je popolnoma
zanesel na La Ramée-ja; ravno to jutro je bil odšel,
in La Ramée je bil podguverner v gradu.

Grimand se je držal danes še bolj čmerno nego
sicer.

Zjutraj je bil La Ramée igral z vojvodo jedno
partijo na žoge; Grimand je namignil vojvodi, naj
paži na vse.

Grimand je stopal prvi ter zaznamoval tako
pot, po kateri bo treba iti zvečer. Prostor, kjer so bili
žogo, se je nahajal v ograjenem kotu malega graj-
skega dvorišča. Bil je to zelo osamljen kraj, kjer so
stale straže samo tedaj, ko je Beaufort igral svojo

partijo; vsled visokega zidovja se je zdela tudi ta
previdnost skoro odveč.

Skozi trojna vrata se je prišlo na ta prostor;
vsaka so se odpirala s posebnim ključem.

Ko so dospeli na mesto, je sedel Grimand kakor
slučajno poleg neke luknje, ki so bile zvrtnane skozi
zid za topove, tako da so mu visele noge ven čez zid.
Jasno je bilo, da je bilo to mesto, kjer bo zvečer pri-
vezana vrva.

Vse to je bilo umevno za vojvodo, toda za La
Ramée-ja ni imelo, kakor si lahko mislimo, nikakega
smisla.

Začela se je igra. To pot je imel Beaufort srečo,
in rekel bi bil, da je pošiljal z roko krogle tja, kamor
je hotel, da so letele. La Ramée je bil čisto poražen.

Štirje Beaufortovi stražniki so prišli za njim ter
pobrli žoge: ko je bila igra končana, se je posme-
haval vojvoda La Ramée-ju in njegovi nerodnosti ter
ponudil stražnikom dva tolarja, naj gredo z ostalimi
štirimi tovariši pit na njegovo zdravje.

Stražniki so prosili La Ramée-ja za dovoljenje,
ki jim ga je tudi dal, toda samo za zvečer; dotlej je
imel La Ramée poskrbeti še za razne važne podrob-
nosti; želel je, ker je imel sam druge opravke, da ne
izpusti straža jetnika izpred oči.

Beaufort sam bi ne bil menda mogel bolje na-
peljati vode na svoj mlin, nego je to storil njegov
čuvaj.

Slednjič je udarila ura šest. Dasi je bila večerja
naznanjena šele ob sedmih, je bilo vendar že vse pri-
pravljeno. Na mizi je stala kolosalna pasteta, okrašena
z vojvodovim orožjem, ravnokar kuhana, kakor se je
dalo soditi po zlati barvi, ki se je lesketala na skorji.

omiko in dopisniški talent kakemu obstruk-
nemu Drmastii Berbuču ali celo duhovni po-
sodi Štrancarja, ki pa menda vendar tega ne
zaslužijo....

Naše učiteljstvo stopi potem najbrže
tudi v javnost in odgovori ponižno veleomi-
kanemu „uradniku“ in ga potolaži v njegovi
sveti brigi za propalo Štrancarjevo slavnost v
Rihembergu. Učakajmo še to!

Rihemberg, 7./10. 1907. — Že zopet
Štrancar! Kako radi bi se iz spomina tega
človeka iznebili, a vse zaman. — „Soča“ z
dne 31. avgusta t. l. je pisala:

„Ni ga skoro nikoli doma, če se ne
pelje v Gorico, se pelje v Trst po noči in
čez dan. Če je doma, dela kake načrte, ali
pa rije in trga po farovžu malto itd. in naj-
manjše reči ne popravi, da bi se prej nov
farovž zidal. V svojem politiziranju je postal
v svoji službi pozabljiv. Večkrat pozabi na-
znanila povedati, na prižanci pozabi kapo, pred
altar pride brez keliha, pri maši pozabi brati
evangelije itd.“ — Vrhunec njegove razmi-
šelnosti pripetil se je preteklo (roženkran-
sko) nedeljo, ko je prišel Štrancar pred
stranski altar Matere Božje brez mašnega pla-
šča (v sraciji). Še-le cerkovnik ga je opozoril
na njegovo pozabljivost. — Mož postal je
rdeč, obrnil se je ter tekkel ob splošnem spo-
gledovanju vernikov nazaj v zakristijo in se
je vrnil po malem presledku osramočen na-
zaj pred altar Matere Božje. — Da bi Štran-
car prepričal župljane o potrebi zidanja nove
cerkve, je dal te dni v cerkvi podpreti s tra-
movi obok pred glavnim altarjem. — Po na-
šem mnenju ni bilo poprej nikake nevarnosti,
pač pa je sedaj nevarno, da padejo nakopi-
čeni tramovi zbranim vernikom na glave. —
Želeli bi, da bi se Štrancar bolje pripravil za
svoja cerkvena opravila, posebno pa, predno
ima stopiti k daritvi pred altar, mesto, da se
vtika v zadeve, koje ga nič ne brigajo. —
Na ponavljajoče se pritožbe župljanov čudimo
se, da pusti visokočastiti ordinarjat, biti Štran-
carju vedno — „Štrancar!“

Cerkljanske novice.

Policijsko uro v Cerknem so
hvala Bogu popravili. Bila je že dolgo po-
kvarjena in mislilo se je že, da je ne bode
mogoče več popraviti. K sreči so našli na
Dolenjskem, menda tam blizu nekje, kjer je
bil rojen dr. Knavs, eno kolo, ki je po na-
ključju ravno pasalo v našo policijsko uro,
ki sedaj za silo teče. Včasih seveda zakasneva,
drugič zopet prehiteva, tako da pravzaprav
tudi sedaj ni za rabo. Naši klerikalci so baje
zato pripravljali vrniti to kolesce onemu, ki
ga je izgubil, ker hodi očitno brez enega
kolesca po svetu. Dotični naj le naznani svoje
ime med „Cerkljankimi noticami“ v „Prim.
listu“.

Kmetska posojilnica je trn v
peti našim klerikalcem. Napadati so jo pričeli
na vse načine, kar ravno kaže, kako jih boli
ta naš korak. Naše somišljenike opozarjamo,
da je vplačanih že okoli 300 deležev in so
med temi najveljavnejši in premožnejši po-
sestniki in trgovci v cerkljanskem okraju.
Sprejemajo se tudi že prošnje za posojila in
hranilne vlog. Klerikalci pravijo, da mora iz-
gubiti vsak, ki vzame iz njih posojilnice vlogo
in jo prenese v našo, eden ali celo dva me-
seca obresti. To pa ni res! Kdor vzdigne prvi
uradni dan v mesecu hranilno vlogo v kle-
rikalni posojilnici in jo potem prinese ob
prvem uradnem dnevu „Kmetske posojilnice“
v isto, ne izgubi ne vinarja na obrestih. Kle-
rikalci ljudi na vse načine strašijo, ker jih
boli naša posojilnica.

Iz Corina. (V odgovor dopisniku
„Primorskega lista“ z dne 12.
septembra.) — Po naključju sem dobil
šele danes predse znano trobilo klerikalnih
ničvrednežev. Ker se mi pa ta gnjusni pred-
met že od daleč gabi, da svojega želodca na
napadni način ne izpraznem in svojih rok ne
omadežujem, vzamem v roke guojne vile, raz-
pnem pred seboj in od daleč čitam sledeče:
Da je razpuščen naš občinski zastop in da
naj se ne pozabi zapisati v cerkljansko zgo-
dovino, koliko mesecev je bil neki naš na-
prednjak občinski oče. Dalje piše o naraščanju
in o kupčiji z junicami. — Ker so vsa ta
brcanja odmevi znanega človečeta, ki ima po-
polno klerikalno izobrazbo in ki svoje „mo-
drosti“ v „knjavsovcu“ zajema, si ga dovo-
ljuje opozoriti, da je koncu vsakega njego-
vega vzbruha pozabil zapisati e-e-e-e! —
Opozarjam ga torej, če se more v zgodovino
že vse pisati, da naj tudi on zapiše v našo
zgodovino, koliko mesecev je v Cerknem Ka-

laburnca životarila in koliko časa je on nosil
častni naslov Kalaburnčer. Piše naj, da
Kalaburnca ni bila nikdar od nuncev obisko-
vana, ob smrtni uri pa je bila vendar z go-
spodom spravljena. — Pred vsem drugim naj-
bolj spada v cerkljansko zgodovino, da nad-
škofovi najbližnji krvni sorodniki nastopajo
kakor nekaki civilno licencovani vzdrževalci
cerkljanskega naraščaja. V drugem členu
se je njih spretnost dokazala v dveh slučajih,
v tretjem členu bode pa že četrti dokaz
kmalu na dnevu. Ker pa naš dr. Knavsovec
po civilnem pravu tolmači sorodstvo in ker
baje zanikuje, da ta kopica nezakonskih otrok
nima svojih skritih očetov v nadškofovem so-
rodstvu, mu naravnost povemo, da ako ne
bode molčal, in da našo trditve dokažemo,
pridemo z imeni na dan.

Ker to človeče tudi nekaj čveka o kup-
čiji z junicami, mu odločno zabičamo, da naj
že vendar enkrat kupi svojo junico, naj jo
zapre v svoj hlev (pa ga še nima), da jo ne
bode po noči in po dnevi po celem Cerknu lovil
in dražil živce naši nezreli mladini. Opozar-
jamo tudi gospodarja one junice, da naj prej
ko prej „zgljihata“ za njo. Očetje naših mla-
doletnih otrok zahtevajo od dr. Knavsoveca,
kateri igra pri nas vlogo mešetarja pri sličnih
kupčijah, da naj vmes poseže in naj prepreči
poulično pohujšanje!

Dalje se dopisniče zaletava v znanega
naprednjaka, kateri se mu prav drage volje
umakne s političnega pozorišča. Natančno
je izračunal, koliko mesecev je bil krvavi
boj s klerikalnim nasilstvom. Pri tem je po-
kazal pri lanjskih občinskih volitvah, da je
bil kos klerikalnim spletakarjem in da jim je
znal njih zvite načrte docela prekrizati. Ker
pa med njegovimi zavezniki ni našel prave
solidarnosti, se je pač naveličal z nadnaravnimi
elementi se vojskovati ter kaj rad odstopi.
Usoda mu je odločila hvaležnejšo vlogo in
obširnejše polje, kakor ga imajo cerkljanski
občinski očetje!

Iz tolminskega okraja.

Iz Tolmina. (Konec.) — Pred vsem gre
posebna hvala igralcu naslovne vloge, gospodu
Logarju. Prav malo je manjkalo, in bi se
njegova igra lahko imenovala dovršena. Kretnje
so bile izborne in glas je imel tudi popolnoma
v oblasti. Drugega pač ni treba, da se doseže
uspeh v efektivni igri. In uspeh je dosegel go-
spod Logar v polni meri. Njegova igra je bila
dobro premišljena in dosledna, česar se pri
nekaterih drugih igralcih ne more reči. Po-
grešali smo le izrazitejšo mimiko v obrazu in
očeh. Na obrazu in očeh se najbolj izražajo
močni duševni konflikti, kakršnih n. pr. naha-
jamo pri našem glavnem junaku v obilici.

Dobro je igrala Heleno gospica Hra-
stova. Že njen nastop nas je zadovoljil;
poznalo se je koj, da ni gospica prvič na
odru. Tudi kostum je bil primeren. V pri-
hodnje bi bilo priporočati gospici le še več
premišljenosti in poglobljenosti. Posebno v
trenutkih, ko se v igri hipoma menjajo efekti,
je treba diletantu strogo paziti na to, da tudi
sam hipoma spremeni primerno kretnjo, glas
in mimiko. Od gospice pričakujemo še prav
dobrih nastopov.

Vloga starega Slemenca je tudi bila v
veščih rokah. Četudi v začetku malo negotov,
razvil se je g. Leban prav kmalu in je bil
posebno v nastopih s sinom izboren. Želimo
ga še večkrat videti na odru.

Prav ljubka je bila gospica Breša-
nova v vlogi Marice; videti je bilo, da bi
bila gospica zmožna še težjih vlog. Dober
partner ji je bil v vlogi Metoda gospod Ga-
bršček.

Dr. Trdina skoro da ni mogel dobiti
boljšega interpreta, kakor v gospodu Šorliju.
Njegova maska je bila naravnost izvrstna,
kretnja in glas popolnoma doktorsko-akade-
mičen. Njegovo nevesto Tilko Slemenčovo je
igrala gospica Andrejčičeva v splošno
zadovoljnost, četudi se je poznalo, da ne raz-
polaga s tako rutino, kot gospici Hrastova
in Brešanova.

Ne smemo pozabiti stare matere Slemen-
čevke, koja je z malimi izjemami prav dobro
pogodila gospica Lebanova. Njena maska
je bila kot pri dr. Trdini izvrstna, česar se
ne more reči o g. Vrtovcu, kojega peruka
je bila naravnost neokusna. Sicer se je gosp.
Vrtovec v vlogi Slokovi, t. j. Maričinega očeta
zelo potrudil; ona negotovost, ki ga je spre-
mljala pri tem nastopu, gotovo izgine v pri-
hodnjih. Prav brhka je bila v vlogi služkinje
gospica Oblesčakova; ko smo jo videli,
mislili smo si koj, da je škoda, da so take
služkinje samo na odru.

Na naslov slavnega občinstva bi bilo
pristaviti, da ni nič boljše kot po drugih
krajih. Kihanje in rezanje pri resnih in celo
tragičnih prizorih zasluži največjo grajo.

To dokazuje, da je bilo naše ljudstvo
po deželi navajeno doslej le na veseligre in
da še ni zrelo za resno igro. To sicer ne služi
v opravičevanje, vendar se smemo nadejati,
da bo sčasoma boljše. Še manj pa moramo
opravičiti ono rezanje, ki smo ga opazili v
resnih momentih pri neki gospodi. Še večjo
breztačnost je zagrešila s tem, da je neze-
nirano pušila cigareto za cigareto med celo
predstavo. Kadili so sicer tudi drugi po dvo-
rani, posebno od zadaj, tako da je bila dvo-
rana polna nikotina. To je bilo marsikomu
neprijetno in slišala se je tuintam kaka krepka
na naslov dotičnikov in rediteljstva, ki je tako
slabo umelo svojo nalogo. Pričakujemo od re-
diteljstva, da v interesu stvari same, namreč,
da se gledališče ne poniža na nivo oštarije,
drugič v interesu občinstva in tudi igralcev,
ki morajo imeti pač čisti zrak, zabrani v pri-
hodnje take ekscese. Tudi bi si želeli od
slavnega občinstva, da bi se držalo bolj točno
napovedane ure. Predstava je bila določena
„točno“ ob 8. uri zvečer, v resnici je začela
po pol deveti. Nekaj takta in obzirnosti bi
lahko dotičniki imeli do drugih, ki morajo
na njih milost čakati po pol ure in še več.
Tako obnašanje ni nič „nobel“, pač pa je na-
vadna „pilharija“ in bahaštvo.

Toliko na adresu občinstva. Držimo se
namreč načela, da v s a k e m u svoje!

Vam pa, vrli igralci in igralko, prav
srčna hvala za vzitek, ki ste nam ga ponu-
dili! Želeli bi si, da še večkrat nastopite ter
nam tako pomagajte preganjati običajni zimski
dolgčas na deželi. Želeli bi si pa slišati od
Vas tudi kako moderno igro, po kateri bi
človeku ostalo nekaj trajnega v duši. Gleda-
lišče ne bodi samo zabavišče, ampak tudi
učilnica in vzgojevalnica ljudstva. Vpliv iger,
ki so bile dosedaj pri nas v navadi, traja
pri nas le nekaj ur po predstavi; po igri
gremo namreč navadno v gostilno in tam
nekaj pri kozarcu hvalimo, kako je bilo „fajn“,
drugi dan pa že ne vemo ničesar več.

Mala Lizika prosi mamo:

...ite mi vendar tudi Fay-ove So-
denske mineralne pastile! Vsi otroci
v šoli ližejo med potjo in v šoli med
odmorom te pastile in so vsi zdravi
in ne kašljajo; jaz pa vedno kašljam,
in včeraj mi je g. učitelj rekel, naj
vendar vživam kako zdravilo proti
kašlju. — Prosim, prosim mamica —
— kupi mi vendar Fay-ove pristne
Sodenske mineralne pastile! Fay-ove
pristine Sodenske mineralne pastile
se dobi po vseh lekarnah, mirodil-
nicah in v trgovinah z mineralnimi
vodami. Škatljica stane samo K 1.25.

Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko:
W. Th. Guntzert. Dunaj XII, Belghoferstr. 6.

Domače in razne novice.

Poroča. — Jutri se poročijo v Kobaridu
gosp. Josip Bekš, c. kr. davčni asistent v
Ilirski Bistrici, z dražestno gospico Josipino
Gruntar iz Kobarida. Mladi dvojici želimo
vse najbolje!

„Znanstvena predavanja“ all vaba srednješolske
miadine v klerikalne kremplje. — Lani je naročil
dr. Breclj nekemu dijaku, naj mu pripelje
nekaj soščolcev, „ki še niso izgubili vere.“
Imeli so klerikalci v lanskem šolskem letu z
dijaki dva tajna sestanka. Letos pa pretejo
dr. Breclj, dr. Dermastija in pa — Kremžar
„znanstvena predavanja“ v uredniških prostori-
h „Gorice“ za dijake. V soboto zvečer je
bilo tam okoli 20 dijakov, večinoma iz 7. in 8.
gimnazijskega razreda; predaval je dr. Breclj
o darvinizmu. K a k o, si je lahko misliti. Bilo
je že več predavanj. Držali so vse tiho in
tajno, ali slednjič je le prišlo na dan, da dr.
Breclj, dr. Dermastija in pa Kremžar
(tres faciunt collegium) vabijo gim-
nazijske dijake na tajne sestanke,
ki so prepovedani. V kake namene
prirejajo tajne sestanke, leži na dlani. Opo-
zarjamo ponovno ravnateljstvo gimnazija na
tajne sestanke klerikalnih politikov z gimna-
zijski ter zahtevamo, da stori nemudoma svojo
dolžnost.

Dr. Gregorčič in trgovska šola. — Kakor je
razvidno iz poročila o občnem zboru „Trgov-
sko-obrtnega društva“, priobčenega pod „Tr-
govsko-obrtnimi vestmi“, je Gregorčič od-
klonil promemorio glede trgovske šole v
Gorici. Trgovsko-obrtno društvo je želelo, da

bi s promemorio skupno nastopili vsi trije
državni poslanci, ker le od takega nastopa je
pričakovati vspeh. Ali ne. Gregorčič je hitro
dobil izgovor ter zvalil vse na Štreklja, češ,
naj se on trudi za take reči. — Tu zadej pa
tiči nekaj drugega! Gregorčič se noče boriti
za dvojezično trgovsko šolo v Gorici, ker je
zadovoljen, da naj bo le laška. Dr. Trejo je
na občnem zboru povedal, da v zbornico so vti-
hotapili trgovsko šolo tako, kakor volilni red,
torej po dogovoru med klerikalci in Lahji.
Potem že umevno, da se noče potegovati Gre-
gorčič za dvojezično trgovsko šolo! Tak je
„ljubljenec naroda“! — Toliko za danes v
razmišljanje!

Klerikalci in interesi bovškega trga. — Kle-
rikalni dopisnik iz Bovca se je v „Gorici“
zavil v odedo splošnega mnenja bovškega pre-
bivalstva in spravil v „Gorico“ poziv na vlado,
naj kupi za sodnijsko poslopje od bogataša
Leopolda Jonkota njegov hotel in s tem
ustreže bovskim interesom. S tem postopa-
njem pokazal je dopisnik, kako slabo razume
interese bovškega trga, klerikalna „Gorica“
pa zopet, kako malo ji je za splošno korist,
kako veliko pa za njene več ali manj od-
kritosrčne podrepanke. — Ponovimo nekoliko
stvar. Zastopstvo bovškega trga dela že ve-
liko let na to, da bi prišel trg do novega
sodnijskega poslopja, ker so sedanji prostori
neprimerni. Dosegli so toliko, da se je vlada
odločila za stavbo in v ta namen določila,
če se ne motimo 80.000 kron. Koristi te
stavbe leže na dlani. Trg Bovec se s tako
novo stavbo olepša, naj se sezida sodnijsko
poslopje že kjerkoli boče. Obrtniki, delavci
in trgovci naši bodo imeli pri stavbi obilo
zaslužka, ker velik del določene svote 80.000
kron ostane v domačem kraju. Zidarji, mizarji,
tesarji, kleparji, vsi bi pri tem nekaj pridobi-
bili; pred vsem pa služi ob takih prilikah
delavec, kateri ima za dolgo dobo zagotov-
ljeno delo. Ni ga kraja, kjer bi se občinstvo
zaradi splošne koristi ne trgalo za take nove
stavbe in z navdušenjem ne prejelo take od-
ločitve vlade, ki je še posebno v naših krajih
težko dosegljiva in redka stvar.

Vse drugače pa naša spridena kleri-
kalna banda. V Bovcu je sezidal pred nekaj
leti Leopold Jonko, znani bogataš, takozvani
„hotel Jonko“. Ta hotel ima poleg drugih
mnogih tudi to veliko napako, da namreč ne
nese lastniku toliko, kolikor je pričakoval.
Pravijo, da ima g. Polde le malo dobička od
tega hotela. Namesto te slabe lastnosti „ho-
tela Jonko“ ima pa njegov gospodar to dobro
lastnost, da se je vrgel na kolena pred kle-
rikalno stranko in da je postal njen veren
pristaš. Ta dobra stran gospodarjeva zadostuje
klerikalcem, da bi hoteli odyzeti hotelsko
breme gospodarju in spreminiti gostilno „ho-
tela Jonko“, kjer je še nekaj postrežnih
sob za tuje, v sodnijsko palačo. V ta namen
javka dopisnik v pobožni „Gorici“ in prego-
varja vlado, naj opusti stavbo sodnijskega
poslopja in naj se zadovolji z oštarijo. —
Kdor pozna „hotel Jonko“, mora reči, da ta
gostilna ni umestna za sodnijsko poslopje.
Že iz temeljev ven je bila hiša sezidana v
čisto drug namen in take napake se ne daje
z nekaj zidovi odpraviti ali popraviti. Ali re-
cimo, da ko bi se dala Jonkova hiša „pre-
flikati“ za sodnijsko poslopje, še vedno je
največja nesramnost ali največja zabitost kle-
rikalne bande, da hoče bovski trg spraviti ob
novo in lepo poslopje, katero bi zidala vlada
na svoje troške in ne morebiti na troške
bovškega trga, in da hoče spraviti bovško
prebivalstvo in delavce ob zaželjen zaslužek.
— Klerikalno drevje ne raste vedno do ne-
bes in tako smo tudi prepričani, da nesramna
in ob enem tudi bedasta agitacija klerikal-
nega dopisnikarja ne bo segla do Trsta in do
Dunaja. Če bi se pa imelo to zgoditi in če
bi g. Polde Jonko naprosil celó klerikalna
državna poslance, da za njegovo korist po-
trgajo nekaj podplatov v Trstu in na Dunaju,
potem bi bilo to le nov dokaz, da klerikalna
spridenost dosega višek in da ti ljudje ne
poznajo drugega nego svojo strankarsko kor-
rist in svoje strankarske interese. Dopisnik v
„Gorici“ naj le razgrne plašč splošnega mne-
nja, ki si ga je odel, in pokazal se bo prav
grd strankarski nestvor. Če se je pa spravil
tudi v korist g. Poldeta nad oba klerikalna
državna poslance, potem kličemo tudi tema
dvema, naj se rajši pobrigata za dobre slo-
venske sodnike in to z vso vnemo, kar bo
zaslužno delo, naj pa pustijo, da si bogati
Polde Jonko s svojim hotelom pomaga na
drug način, ki ne bo v škodo bovškega trga
in bovškega prebivalstva. Na c. kr. vlado pa
se obračamo tudi mi s pozivom, da gra svojo

naprej in postavi sodnijski upravi v čast bovskega trgu v korist lastno sodnijsko postopje.

Slovenskim umetnikom: „Družba sv. Cirila in Metoda namerava založiti lepe, umetniško izdelane narodne znake. Ti znaki naj bi se nosili v gumbnici in bi imeli biti elegantni ter sorazmerno ceneni, da se morejo razširiti med vsemi sloji našega naroda. Za najlepši nagradek razpisuje vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda nagrado 50 K. — Rok je do 15. novembra t. l. Nasloviti je na „Družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.“

Drugi tečaj na tukajšnjem ženskem učiteljskem slovenski in laški oddelek, so zaprli 10 dnij, ker sta se pripetila dva slučaja krivice.

Klerikalci si ližejo prste. — Iz Gorice: Naši klerikalci v Gorici si ližejo prste ter smejejo v pest. Del slovenske mladine s plesnimi vajami v kratkem času v mestu „Central“, ki je last klerikalcev. Da je mladina razdvojila, je le obžalovanja vredno. Ker pleše en del v Čitalnici, in sicer v nedeljah, so si izbrali drugi drugo poročano, kjer bodo plesali tudi ob nedeljah. Izbrali so si nekaj tako na široko imenovano Dreherjevo dvorano. Mladina ni mislila pri tem najbrže nič hudega; samo to, da dobi kar najhitreje dvorano. Klerikalci so z velikim veseljem ponudili dvorano, ali takoj na to so začeli kovati iz tega političen kapital, češ, po tem potu pridobimo mladino zase. Tisti klerikalci kolovodje v Gorici, tisti priljubljeni dvoobrazneži si ližejo na tihem, kadar so sami, prste ter se smejejo v pest. Bližali se bodo mladini zdaj eden, zdaj drugi, vsi pa vsi, vedno z namenom, pridobivati jo zase. Bližali se jim bodo Kremžar, Dermastia, Breclj in še kdo drugi. Torej plesne vaje s političnim ozadjem pod „katoliškim“ krovom. — To naznanja prizadeti mladini nekdo, ki klerikalne kolovodje dobro pozna.

Nova slovenska umetnica. — V Curihu nastopa na tamkajšnjem mestnem gledališču gospodična Vera Eppich, ki je bila nekaj učiteljica v Štanjelu na Krasu; pride baje na dvorno gledališče na Dunaju.

Intendanca 3. voja v Gradcu kupi 3720 kvintalov pšenice in 8970 kvintalov rži. Poizvedbe do 24. t. m. pri intendantu.

Nadškof la knez je obhajal pretekli teden svoj god. „Gorica“ od sobote je to naznanila ter sporočila, da se rau je poklonila mestna duhovščina. Potem dostavlja: „Tem čestitkam se pridružuje tudi „Primorski list“. — Torej „Gorica“ ne! Že verjamejo, da ne, ker „Gorica“ je list onega Gregorčiča, ki se je sam pehal za mitro in je še sedaj „lovš“ za njo Sedeju!

Plesni venček bo v četrtek 17. t. m. ob 7^{1/2} uri zvečer ob sklepu plesnega poduka za otroke v Čitalnici v Gorici.

Tatovi v Gorici. — Nekemu gospodu je bila ukradena v kavarni iz žepa novčarka; nekaj drugi dan nekemu gospodu na kegljišču pa sukuj, ko je golorok kegljal. Tat je mislil, da bo dosti denarja v sukaji, pa ga je oni gospod slučajno prej dejal iz sukaje v drugi žep. Kdo so ti tatovi?

Župniku pri Sv. Luciji je poslal J. M. iz L. K. naj moli rožni venec za nevernike. Poslal mu jo je po cestarju Juriju. Krono je pridržal župnik, kot nekako potrdilo pa je prinesel cestar J. M. — od župnika razglednico s fantom, ki nese punco na boteljki; zraven je nalepek c. kr. okr. glavarstva. — Kaj naj to pomeni?

Osvojen je bil pred tukajšnjo okrajno sodnjo na 7^{1/2} ni zapora Evg. Špacapan, ker je odaril s palico nekega Mazzorana, hlapca pri usmiljenih bratih. Ta je zmerjal Špacapana poprej s psovko „sklaf“. — Mazzorana se je hotel poravnati s Špacapanom, pa baje niso pustili — usmiljeni bratje!

Originalno ime dala je „Prva kranjska žrnica testenin“ v Il. Bistrici zavarovati za svoje izdelke. Vzela je namreč začetne črke svoje tvrdke P. k. t. t., katere, zgovornete z alfabetičnim priglasom, dajo besede „Pekatete“. Beseda se nam zdi prav primerna in vsakdo si jo bode lahko zapomnil, ako se le domisli tvrdki besedila. Kakor nam tvrdka poroča, nosila bode vsa embalaža, zaklopnice itd. vidljivo natisnjeno to ime, tako da bode odalej zamenjava nemogoča. Gospodinja in kuharice, ki bodo hotele v testeninah „kaj bolj tega“, zahtevati morajo tedaj „Pekatete“.

Trgovsko - obrtne in gospodarske vesti.

„Trgovsko-obrtno društvo“ je imelo v nedeljo pop. v dvorani „Trgovskega Doma“ ob zadostni udeležbi svoj občni zbor. Predsednik Medved je pozdravil navzoče v toplih besedah, izrazil posebno veselje, da se zboruje pod streho hiše, ki nosi ime Trgovski Dom. Omenja, da je bilo društvo aktivno na celi črti, doseglo se je dvojno število članov, tudi gmotno stanje je povoljno, okoli 800 K, lani je bilo dolga okoli 8 K. Delavno je bilo društvo tudi na socialnem in izobraževalnem polju. Prirejali so se prijateljski sestanki; trgovski tečaj je vodil g. ravnatelj Al. Bajec z vso ljubeznijo. Pravi, da gre hvala za delovanje vsem trgovcem in obrtnikom, ki so pomagali. Omenja, da prva točka programa odslej naj bo šola; potrebujemo naraščanja, treba rešiti trgovsko-obrtno zbornico. Društvo mora biti na pravem mestu, potem se veliko stori. Umrli so tekom leta člani Repič, Krajnc, Kosovel. Zborovalci vstanejo s sedežev. — Zapisnik zadnjega občnega zbora se odobri. Tajnik Jernej Kopač poda na to obsežno, lepo sestavljeno poročilo. Omenja trgovski odsek, kateremu je namen razširiti trgovino, obrtni odsek, kako organizirati boljše razpečavanje, ali manjka kapitala in večjih močij. Pravni odsek je po svojem predsedniku dr. Treotu napravil obširno, temeljito spomenico na trgovinsko ministerstvo radi trgovske šole; odsek se je zanimal za težkoče krčmarjev in sklical tudi posebno posvetovanje, kako tem težkočam opomoči. Potem se dotakne lepega trgovskega shoda v Tolminu in veletrgovine s kolonijali. Odbor je prišel do prepričanja, da je stvar s tako trgovino zamujena za nas. Brez uspeha pa niso bile besede, kajti v Trstu je nastalo podjetje „Merkur“. Omenja shod v Nabrežini, kjer sta govorila dr. Treo in t. č. društveni tajnik Zadel. Pesniku Gregorčiču v spomin je nabralo društvo za „Sol. dom“ lepo svoto. Podučna predavanja so se vršila v gostilnah in hotelih v družbi članov in gostov. Bila sta 2 družinska večera. Knjigovodski tečaj je obiskovalo do konca 35 učencev. Izreče se zahvalo g. Bajcu. Društvo se je udeležilo po deputaciji občnega zbora „Merkur“ v Ljubljani. Iz radodarnih donoskov se je nakupilo potrebnih knjig. Trgovec Zornik je bil poklican v trgovsko-obrtno zbornico.

Udeležilo se je društvo volitev v pridobinsko komisijo, ali brezuspešno. Število članov je bilo narastlo na 134, 16 je bilo brisanih. Gabršček vpraša, kako je s trgovsko šolo in kakih koraki so se storili. Predsednik reče, da more o tem poročati dr. Treo, ki v lepem, obširnem in navduševalnem govoru pove, da kakor volilni red tako so vtihotapili v deželni zbor tudi trgovsko šolo. Iz deželnih sredstev dobi 6000 K. Ožigosal je Holzerjevo postopanje pri tem vprašanju ter povedal, da je dr. Gregorčič spomenico odklonil, zgovarjaje se na Štreklja, ki da je že bil pri trgovskem ministru Foštu v tej reči. Govornik pravi, da ako bi se zavzeli vsi trije državni poslanci za šolo, bi že prišli do dvojezične trgovske šole. Če se bo pa gledalo le na strankarstvo, potem seveda ne dosežemo še dolgo ničesar. Ne velja več geslo Svoji k svojim, ampak Svoji svojim! Glede organizacije omenja, da je društvo delalo hvalevredno, ali treba udnino znižati ter po okrajih organizirati trgovsko obrtni stan. Ko je skončal, je žel živo pohvalo. Gabršček pove, da se je v trgovsko-obrtni zbornici prepričal, da bo trgovska šola popolnoma laška; učni našt obsega tudi slovenščino, ali le tako, da se priučijo Lahi slovenščine za potrebo, da porečejo „Noi faremo da se“. Glede poslanca Štreklja pove, da je za tisto dobo storil vse, kar mogoče... V nadaljnjih izvajanjih govori o censuzu ter graja omejitve v času gibanja za splošno in jednako volilno pravico kot skandal. Volilni red za trgovsko obrtno zbornico se mora spremeniti. Volilni census se mora znižati; če se plača v Bukovini po 4 K, na Kranjskem 5 K, na Štajerskem 6, kako da prav na Goriškem je 8 K? Glede organizacije povdarja potrebo stalne pisarne in katastra, v vseh davčnih okrajih se udeležiti volitev v kontingentne komisije ter dal pri tem nekaj uvaževanja vrednih nasvetov. Predsednik se zahvali dr. Treotu in Gabrščeku. Iz blagajnikovega poročila posnemamo, da je imelo društvo dohodkov 1369 K 70 v stroškov pa 731 K 33 v; torej prebitka 638 K 37 v; društvenega premoženja je 893 K 10 v. — V odbor so izvoljeni: Kovač Ignacij, Ajdovščina, Kocija nčič Franc, Kaučič Franc, Černetič

Martin, Bajec Alojzij, Konjedic Rudolf, Zajec Alojzij, vsi v Gorici, Plemelj Jos., Gerlino, Kerševani Josip, Cotič Peter in Drašček Karol, vsi v Gorici. Računska preglednika sta Drašček ml. in A. Breščak. Udnina se določi za vnanje na 2 K. — Pri točki „Slučajnosti“ je zahvalil Gabršček predsednika Medveda, ki se oddalji iz odbora, za res živo in intenzivno delovanje, dr. Treo bivši odbor, na kar se oglasi J. Rovnan, ki pokaže na stremljenja, škodljiva trgovcem, to je na konsumna društva. Novemu odboru se naroča nastopiti primerno proti tem novim stremljenjem. Povzameta k temu besedo še Gabršček in Poveraj, ki pove par krepkih besed o „Krojaški zadrugi“, na kar predsednik zaključí zborovanje ob 4. uri. Zborovanje je bilo ves čas jako živahno; od novega odbora se pričakuje kar najuspešnejšega delovanja v prid naših trgovcev in obrtnikov in v korist celega našega naroda na Goriškem.

Občna pridobarina in posebna pridobarina. — S 1. oktobrom 1907. je dosegla plačilno dobo za 4. četrtletje občna pridobarina ter posebna pridobarina podjeteb zavezanih javnemu dajanju računov v smislu zakona o osebnih davkih z dne 25. oktobra 1896, l. drž. z. št. 220. — Zato se vabijo vsi oni, ki so podvrženi tem davkom, da poravnajo svoj dolg pri dotičnih davčnih uradih v ogib prisilnih sredstev. Opomni se, da po tozadevnih zakonitih predpisih so dolžni obdačenci plačati do sedaj dospеле obroke, v slučaju da bi ne bili še dobili plačilnega naloga za tekoče leto, na podlagi plačilnega naloga preteklega leta. Oni obdačenci, ki ne bivajo v kraju, kjer ima svoj sedež davčni urad, se opozorijo, da lahko plačajo dolžne davke tudi pri c. kr. poštnem uradu na čekovni račun dotičnega davčnega urada, uporabivši navadno zelene „pobožnice“ c. kr. poštno-hranilničnega urada. Istočasno se pozivlja tudi plačevalce drugih davkov (zemljiškega, hišnega osebnega in rentnega) da plačajo v njih lastnem interesu obroke, ki so do sedaj postali plačljivi, ker enkratno vplačilo — konec leta — bi jim bilo le otežkočeno, ako ne nemogoče. — Slednjč se opozorijo vsi plačevalci omenjenih davkov, da ako se ne plača dospelih obrekov v teku 14 dnij, potem ko so postali plačljivi, se zaračunajo razen izvrženih stroškov tudi zamudne obresti v smislu zakonov z dne 9. marča 1870. št. 23 in 23. januarja 1892. št. 26 l. drž. zakona. — Davčni oddelek okr. glavarstva.

1653 grozdov na eni trti. — V Sv. Antonu v Slovenskih goricah je bilo na eni trti v nekem vinogradu 1653 grozdov. Pred 7 leti je vsadil oni posestnik vkoreninjeano rozgo Jork-Madeisa, ki je tako lepo obrodila.

Neki dunajski trgovec z vinom je v zadnjih dneh pokupil po vipavski dolini nad 2500 hl vina.

Razgled po svetu.

Cesarjevo zdravje. — Po zadnjih poročilih je cesarjevo zdravje povoljno; obrnilo se je na bolje, trajalo pa bo še več časa, da cesar popolnoma okreva.

Volikanski požar je bil v Ljubljani v soboto ponoči. V Mesarski ulici so pogorela Predovičeva gospodarska poslopja, ledenica, tehtnice itd. Ker je bilo v poslopih polno slame, se je ogenj hitro razširil. Škode je okoli 100.000 K. Sumi se, da so zažgale 3 osebe, katere so aretirali. Posebno pridno so pomagali gasiti vojaki.

Otroka razsekala. — V Zagrebu je dekla Marija Grdenič svojega novorojenega otroka s sekiro razsekala na drobne kose ter potem sežgala.

Slovensko gledališče v Trstu. — V nedeljo so igrali v Trstu v „Narodnem domu“ ljudsko igro „Gospod Jakob“, ki je vspela povsem povoljno. Naslovno vlogo je igral Verovšek.

V Buzetu v Istri so otvorili v nedeljo „Narodni dom“. Bilo je lepo narodno slavlje, ljudstvo navdušeno. Prišel je tržaški Sokol, navzoča sta bila tudi poslanca Spinčić in Mandič.

Mislj v Barkovljah pri Trstu je doživel velik fiasko. Klerikalci iz Ljubljane so aranžirali političen misijon, ljudje so hodili nekaj časa poslušat hrulacije na Narodno delavsko organizacijo in drugo, potem je ostalo le še par starih ženic — in misijona je bilo konec.

Generalni štrajk je bil izbruhnil te dni v Milanu. Listi niso izhajali, trgovine so bile zaprte; mesta brez luči. Štrajk pa se je že poleglo.

V Tridentu so prišli na sled velikim skandalom. Policija je zaprla 11 oseb, ki so zlorabljale neko 12-letno deklico.

Pri Pluju v Okiču se je pripetilo, da je kočijaž Krajnc pretepal surovo svojo ženo. Pristopil je 15-letni sinček ter tolkel z motiko toliko časa po očetu, da ga je skoro ubil.

Nemčija je zopet izgnala 100 Poljakov iz Galicije kot nadležne tužce.

Sir, maslo in poljske pridelke

se najlažje prodaja na Tržaškem trgu polom mojega podjetja pod jako ugodnimi pogoji.

Kupujem tudi na lasten račun po dnevnih cenah.

Vekoslav Plesničar

komisije in zastopstva

TRST

Ulica Gaetano Donizetti št. 5.

Ne smatrate - li

Ceres jedilno mast (iz kokosovih orehov) za najboljšo? „Ceres“ mast ni le najfinjša in najčistejša, ampak tudi najcenejša in najizdatnejša mast, kar jih poznate!

Le poskusite!
Ne boste se kesa II!

Josip Bekš,

c. kr. davčni asistent

Josipina Gruntar

poročena.

Ilirska Bistrica — 16. oktobra 1907. — Kobarid

(Brez posebnega naznanila.)

Narodno podjetje!

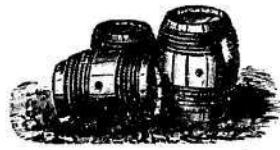
Goriška tovarna mila

●●● A. Gabršček ●●●

Narodno podjetje!

Izdeluje 17 vrst mila. Blago se ne boji nikake konkurence ne po dobroti ne po ceni. — Rojaki! Ne dajte se slepiti po bleščeci reklami, ki širi tuje izdelke med Uami. Poskusite ta domač izdelek in prepričate se, da boste prav dobro posluženi.

Ustvarjajmo si domačo industrijo!

Na prodaj so sodi

od 3 do 30 hl

v Gorici v ulici Cipressi šte. 8.

Edina slovenska delniška življenska zavarovalnica:

„Prva češka splošna delniška družba za zavarovanje na življenje v Pragi“.

Najugodnejše in najceneje zavarovanje: a) za slučaj smrti, b) za slučaj smrti in doživetja, c) zavarovanje gote in oprave nevest, d) moderno zavarovanje z sočasnim obrestovanjem vseh vlog, e) moderno zavarovanje z sočasnim zavarovanjem za slučaj onemoglosti, f) najrazličnejše kombinacije zagotovljenja pokojnine itd.

Novodobni zavarovalni pogoji, zmerni tarifi. Edina hrvaška zavarovalna zadruga „Croatia“ pod pokroviteljstvom kraljev. glavnega mesta Zagreba. Sprejema v zavarovanje proti ognju stavbe, nepremičnine, živino in pridelke po najnižjih cenah. Zavaruje steklene plošče v izložbah in vratih proti nazbitju.

Ponudbe sprejema in vsa tozadevna pojasnila in cenike na zahtevo vpošilja

Zastopnik za Goriško

Jos. Rovan

komisijsko & agencijsko podjetje Gorica, Stolni trg t. 9.

Gospodične in gospodje -- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko »Original-Viktoria« in najboljšega izdelka.

Po dolgoletnih skušnjah sva se prepričala, da ostane »Original« le najboljši.

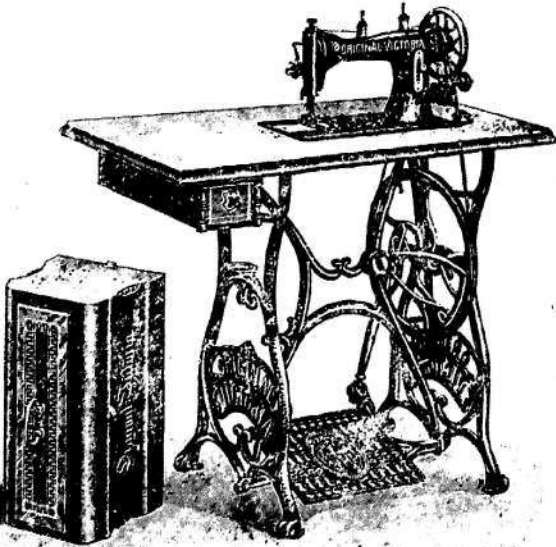
Original-Viktoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpriljubljenejši za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrđka stavi na razpoložljive stranke učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek vseh dosedaj obstoječih tovarov. Za vsak stroj jamčiva 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat si pred nakupom »Original-Viktoria« stroje.

Edina zaloga »Original-Viktoria« strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles »Puch«, orožja, municije in vseh lovskih priprav pri vrški

KERŠEVANI & ČUK - GORICA

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.

Na prodaj so različni sodi

v ulici Municipio št. 6.

Oddá se v najem

stara in dobro uspevajoča trgovina

z mešanim blagom v nekem lepem kraju v Soški dolini.

Več pové upravništvo.

Na prodaj so hiše in polja

V Solkanu, Via Fornace.

Natančneje se izvé pri Majorju Dreyhaupt.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Žene!

Ako trpite na strjenju krvi in na podobnih boleznih, tedaj pišite na P. Ziervas-a, Kalk 244 pri Kolinu ob Beni.

Nekatera od sto in sto zahvalnih pisem:

„Gospa B. iz W. piše: Lepa hvala! Vaše sredstvo je učinkovalo že 5. dan“.

Gospa L. v M. piše: „Priporočala bom vsakomur Vaše izvrstno sredstvo ter ne bom sama nikoli brez njega“.

Arhitekt S. v M. piše: „Za izborno postrežbo se zahvalujem. Pri moji ženi je Vaše sredstvo že po 3-dnevni rabi brez bolečin učinkovalo“.

Proti pošiljati 1 marke nemške veljavne (tudi v znakah) pošljem knjigo: „Motenje perjede“ pisal dr. Med. Levis. — Pojasnila brezplačno.

Za odgovor naj se priloži znamko.

Samo 6

dni

Havre-New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne listke

in brezplačna pojasnila daje samo

Ed. Šmarda,

oblastveno potrjena potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18,

v novi hiši „Kmetške posojilnice“, nasproti znane gostilne pri „Figovcu“.

CHRISTOFFLE

Namizno orodje in posodja vseh vrst.

Prilagojeno toliko posrebovanju najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za emake, kave, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posedel izdelki za hotela, restavracija in kavarna, kakor tudi penzije, gospodinjstvo itd.

G. kn. dvorani saloizniki

Christoffle & Co. — Dunaj

L. Operaring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. —

V vseh mestih zastopano po prekupcih.

Kot jamstvo svoje kakovosti imajo naši izdelki gumpo tovarniške znamke in ime Christoffle.

GLOBIN

je najboljše in najfineje čistilo za čevlje.

Dobiva se povsod.